KONVENTIONS HJØRNET

Har du esserne – så har jeg stikkene 4 ut?

Du kan se, at du sammen med makker har værdier til slem. Du har selv en masse stik på hånden, men mangler måske nogle store trumfer og et enkelt es. Spørgsmålet er, om makker eller modstandere har disse nøglekort.

Mange kender blackwood som et værktøj til at få styr på det samlede antal esser, eventuelt i udgaven Roman Key Card Blackwood, også kaldet RKCB 1430 eller blot 1430. Her ser vi nærmere på disse uundværlige konventioner og præsenterer et par finesser.

Med klassisk blackwood spørger 4ut efter esser, hvor svaret 5♣ viser nul esser, 5♦ et es og så videre. RKCB er en videreudvikling af blackwood, hvor trumf konge tæller som et femte es, og hvor trumf dame også indgår i svarene på 4ut. Baggrunden er, at tophonnørerne i trumf er lige så vitale i slemmer som esser.

RKCB 1430 anvendes kun, når der er fastlagt en trumffarve, for eksempel efter meldeforløbet 1♥ – 3♥. RKCB kan dog også i sig selv fastlægge trumffarven. Hvis den ene spiller springer til 4ut, fastlægger springet sidstmeldte farve som trumf, og den anden spiller svarer med denne farve som trumf. Det gælder eksempelvis efter meldeforløbet 1♥ – 1♠, 2♦ – 4ut. Her er ruder trumf.

Svarene efter 4ut er:

5♣ = 1 eller 4 esser
5♦ = 3 eller 0 esser
5♥ = 2 eller 5 esser uden trumf dame
5♠ = 2 eller 5 esser med trumf dame

Konventionens navn, 1430, hjælper med at huske svarene, idet de to første trin viser 1/4 esser og 3/0 esser. Nogle husker lettere svarene ved, at 1430 (de to første trinsvar) er det antal point, I får for at melde og vinde lilleslem i hjerter og spar i zonen!

Prøv at tage stilling til, hvad du vil melde som Syd på fire hænder efter dette meldeforløb:

VEST	NORD	ØST	SYD
			2♣
pas	2♦	pas	2♠
pas	3♠	pas	?

Du har vist en stærk hånd med spar som den primære farve. Din makker har vist en positiv støttehånd med mindst seks point (4♠ ville være svagere end 3♠). De fire hænder er:

1. ♠KDBT64 ♥EKDB ♦KD ♣7
2. ♠EK876 ♥E ♦76 ♣EKD42
3. ♠EKB74 ♥7 ♦KDBT3 ♣EK
4. ♠EKD432 ♥E ♦ED642 ♣E

LØSNINGER

1. 4ut. En spørgemelding efter esser er som skabt til denne hånd. Du er udelukkende interesseret i, hvor mange esser makker har. Alt efter om makker har nul, et eller to esser, skal I spille enten 5♠, 6♠ eller 7♠.

2. 4♣. Her er 4ut ikke den rigtige melding i første omgang. Du er godt nok interesseret i, om makker har trumf dame og ♦E, men din

JACOB RØN
Bridgelærer

førsteprioritet er den manglende kontrol i ruder. Har makker hverken ♦E, ♦K, single eller renonce i ruder, skal I ikke i slem, for så kan modparten indkassere ♦EK. Med 4♣ viser du kontrol i kløv og opfordrer makker til at melde 4♦, hvis han har kontrol i ruder. RCKB passer godt sammen med cuebids. RKCB afdækker, om esserne og trumferne er i orden, mens cuebids afklarer, om der er kontrol i alle sidefarver. Du kan læse mere om cuebids ved at downloade Dansk Bridge fra april, september og oktober 2009 på bridge.dk.

3. 4ut. Her er din eneste opgave at få dom for, om makker har to eller tre vitale kort. Du mangler to esser og trumf dame. Du spørger derfor direkte med 4ut.

4. 4ut. Du har selv alle esser, men går alligevel vejen via 4ut, så makker også er med på, at I råder over alle esser og trumf dame. Du har behov for ♦K på makkers hånd eller alternativt så mange stik, at du kan slippe af med dine ruder. Efter svaret 5♦ (makker må have nul esser) følger du op med 5ut og garanterer dermed alle fem esser samt trumf dame. Hvordan makker viser en bestemt konge, afslører jeg senere i artiklen.

HAR MAKKER TRUMF DAME?

Hvis makker har præcis to esser, finder du samtidig ud af, om han har trumf dame – alt efter om han svarer 5♥ eller 5♠. Men hvad så, når han svarer 5♣ eller 5♦ på 4ut? I så fald kan du spørge efter trumf dame. Har du fået svaret 5♣ eller 5♦, benytter du den billigste melding (5♦ efter 5♣ og 5♥ efter 5♦) til at spørge efter trumf dame – medmindre den fornyede spørgemelding samtidig er trumffarven. Også mere om det senere.

Har makker ikke trumf dame, går han tilbage til trumffarven billigst muligt. Har han trumf dame, kan han vise den og eventuelt samtidig vise en konge i en anden farve. Ved at melde en ny farve viser han trumf dame plus kongen i denne farve. Uden en konge melder makker 5ut eller 6 i trumf, hvis det sker med et spring. Disse meldinger viser trumf dame, men ikke yderligere at tilføje.

Den simple huskeregel er: Tilbage til trumf billigst muligt benægter trumf dame – alt andet bekræfter trumf dame. Her kommer nogle eksempler:

VEST	ØST
♠ET864	♠KD97
♥EK3	♥D82
♦EKD8	♦B73
♣4	♣K87

VEST	ØST
1♠	3♠
4ut	5♣
5♦	6♠
6♠	pas

Vest har kontrol i alle farver og spørger efter esser med 4ut. 5♣ viser ét es, og 5♦ spørger efter trumf dame. 6♣ garanterer trumf dame og viser ♣K i tilfælde af, at Vest var interesseret i storeslem. For Vest var undersøgelsen aktuelt et spørgsmål om lilleslem eller ej, så Vest lægger sig i 6♠ vel vidende, at modparten kun har ét es.

VEST	ØST
♠ET864	♠K973
♥EK3	♥D82
♦EKD8	♦B73
♣4	♣KDB

VEST	ØST
1♠	3♠
4ut	5♣
5♦	5♠
pas	

Denne gang har Øst ikke trumf dame og går tilbage til trumffarven billigst muligt.

Øst har flere honnørpoint end i det foregående eksempel, men desværre de forkerte. Meldeforløbet er det samme indtil 5♦, men ØV kan stå af på femtrinnet. Lilleslem er da også mod odds.

VEST	ØST
♠EKD6	♠BT975
♠K2	♥EDB3
♦E9873	♦KD
♣T6	♣E4

VEST	ØST
1♦	1♠
3♠	4ut
5♦	5♥
6♥	7♠
pas	

3♠ viser 16-18 htp, og 4ut er efter esser. 5♦ viser nul eller tre esser, og 5♥ spørger efter trumf dame. 6♥ bekræfter trumf dame og viser samtidig ♥K – to vitale kort på vej mod storeslem. Øst kan se, at 7♠ må være god med ♥K på makkers hånd. Makker er relativt kort i klør, da han har meldt ruder og spar, og dermed kan klørtabere på Vests hånd kastes på Østs hjerter.

VEST	ØST
♠EK8642	♠D97
♥E	♥D82
♦EDB54	♦K73
♣E	♣DBT4

VEST	ØST
2♣	2♦
2♠	3♠
4ut	5♦
5♥	6♦
7♠	pas

2♠ er krav til udgang med mindst femfarve i spar. Da der allerede er krævet til udgang, er Østs 3♠ stærkere end 4♠. Vest har alle esser, men spørger alligevel med 4ut for at komme i den vante gænge. Efter 5♦ (nul eller tre esser) spørger 5♥ efter trumf dame. Øst viser ♠D og ♦K med 6♦, og det er nok til, at Vest går i storeslem. Vest kan se, at med sparstøtte og ♦K hos makker er 7♠ tæt på oplagt.

Når den ene hånd gerne vil spørge efter trumf dame med meldingen over svaret 5♣ eller 5♦, sker det engang imellem, spørgemeldingen er 5 i trumf. Er det tilfældet, er 5 i trumf en naturlig melding for at stoppe på femtrinnet, fordi I mangler to esser. Til gengæld spørger meldingen over 5 i trumf efter trumf dame:

VEST	ØST
♠E4	♠KDT53
♥E74	♥K8
♦EBT853	♦KD7
♣E5	♣T83

VEST	ØST
1♦	1♠
3♦	4♦
4ut	5♣
5♥	5♠
5ut	7♦
pas	

3♦ viser 16-18 hp og seksfarve i ruder. 4♦ inviterer til slem. 5♣ viser et es efter 4ut, og 5♦ ville nu være naturlig for at spille 5♦ – hvis Vest ønsker at stå af. 5♥ spørger derfor efter trumf dame. 5♠ bekræfter ruder dame og viser ♠K, hvorpå 5ut garanterer alle fem esser og trumf dame. Øst springer til 7♦, fordi han kan tælle 13 stik. Sparfarven eller en trumfning i hjerter må kunne give de nødvendige stik.

5UT SOM OPFORDRING TIL STORESLEM

De fleste bridgespillere har lært, at efter et essvar på 4ut spørger 5ut efter antallet af konger. Jeg vil i stedet foreslå, at 5ut spørger

efter specifikke konger, fordi kongen i makkers farve ofte er meget vigtigere end kongen i én af de andre farver.

Det betyder, at hvis 4ut-melderen følger op med 5ut efter et svar på esser, er det en generel opfordring til storeslem, der bekræfter, at makkerparret råder over alle fem esser samt trumf dame.

Hvis 4ut-melderen selv melder en ny farve på fem- eller sekstrinnet efter et essvar, viser han kongen i den meldte farve og garanterer også alle vitale kort. Hvis 4ut-melderen ved, at der mangler et es, lægger han sig i lilleslem efter makkers svar.

Efter 5ut melder svarhånden af med 6 i trumf, hvis han ikke har yderligere at vise. Har svarhånden ekstra kontrol i en farve, afgiver han et cuebid i den pågældende farve og indleder med laveste oplysning først. Et eksempel:

VEST	ØST
♠K6	♠EDB75
♥EDT4	♥KB97
♦EKT83	♦D2
♣E6	♣43

VEST	ØST
1♦	1♠
2♥	3♥
4ut	5♥
5♠	5ut
6♦	7♥
pas	

3♥ er stærkere end 4♥. Når Øst har støtte til Vests hjerter, skal ØV altid i udgang. Med minimum melder Øst derfor 4♥. 4ut spørger efter esser, og 5♥ viser to esser uden trumf dame. 5♠ viser ♠K og garanterer alle fem esser samt trumf dame. Herpå benægter 5ut kongen i klør eller ruder, men holder åbent for at komme i storeslem (uden interesse for storeslem ville Øst melde 6♥ efter 5ut). 6♦ viser ♦K, og Øst springer til 7♥. Øst ved, at ♦D også er et stik værd, når makker har både ♦E og ♦K. Havde Vest meldt 6♥ eller 6♠ på 5ut, ville parret stoppe i 6♥.

Hvis du kan overskue 13 stik, når makker garanterer alle esser og trumf dame med 5ut, må du gerne springe til storeslem.

VEST	ØST
♠EK87642	♠BT93
♥E	♥KDBT6
♦EDB5	♦73
♣E	♣54

VEST	ØST
2♣	2♦
2♠	3♠
4ut	5♦
5ut	7♠
pas	

3♠ er igen stærkere end 4♠ og lover 6+ point. 4ut fulgt af 5ut garanterer alle fem esser og ♠D (eller som her så mange trumfer, at ♠D er et ligegyldigt kort). Nu har Øst fire ekstra stik. Det må være nok til storeslem efter 5ut fra Vest. Øst springer derfor til 7♠.

Nu er du godt inde i alt det vigtigste omkring RKCB 1430. Der er plads til at lære mere og udbygge aftalerne om esspørgemeldinger yderligere. Men husk at tage i betragtning, hvor ofte I har brug for aftalerne ved bordet i forhold til, hvor meget det trækker på dine og makkers kræfter at huske dem.

Kender I jeres grundsystem og point-grænserne godt, vil RKCB 1430 kunne håndtere langt de fleste slemsituationer for jer.

De systeminteresserede kan læse mere om RKC 1430 i minihæftet om samme emne af Svend Novrup. Hæftet kan du bestille i Bridgebutikken.